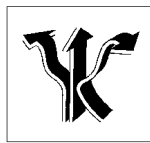

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
«Порівняльне кримінальне право і процес»
(для аспірантів)

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
управління безпекою,
правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Протокол №3 від 12.10.2018
Завідувач кафедри
_____ Заросило В.О

Підготовлено Професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Заросилом В.О.

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (Протокол №3 від 12.10.18)

Схвалено Вченою радою ННіП ім. Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом (Протокол № 6 від 10. 10. 18 р.)

Заросило В.О. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Порівняльне кримінальне право і процес» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2018 – с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни та список літератури.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Тематичний план з дисципліни «Порівняльне кримінальне право і процес».....	5
Зміст дисципліни «Порівняльне кримінальне право і процес».....	5
Список літератури.....	11

**Пояснювальна записка
навчальної дисципліни « Порівняльне кримінальне право і процес»**

Метою навчальної дисципліни є: отримання студентами системи знань з кримінального права зарубіжних держав; акцентування уваги на зближенню кримінального законодавства різних держав; на основі матеріалу порівняльного характеру сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування нормативно-правових актів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Порівняльне кримінальне право і процес» є:

глибоке вивчення студентами проблемних питань сучасної інтернаціоналізації кримінального права, порівняльний аналіз кримінального законодавства зарубіжних держав, навчальної та монографічної літератури, розвиток у студентів правової свідомості та формування правової культури.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: **знати:**

- основні інститути кримінального права зарубіжних держав, їх спільні та відмінні риси порівняно з українським кримінальним правом та між собою;
- ключові відмінності між основними інститутами кримінального права залежно від правових систем сучасності;
- значення порівняльно-правових досліджень для вдосконалення національного кримінального законодавства;
- сучасні тенденції розвитку кримінально-правових систем та причини їх зближення; **вміти:**
- правильно тлумачити та застосовувати нормативно-правові акти;
- швидко та якісно здійснювати пошук і систематизацію норм кримінального права;
- здійснювати порівняльно-правовий аналіз основних інститутів кримінального права України та зарубіжних держав.

Вимоги до знань та вмінь з навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є: визначення форми, поняття та системи кримінального процесу, розвиток джерел кримінального процесуального права, повноваження суб'єктів кримінального провадження, доказування у кримінальному провадженні, застосування заходів забезпечення кримінального провадження, початок, проведення і закінчення досудового розслідування, провадження у судах першої інстанції, форми та порядок перегляду судових рішень у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Студент повинен знати:

- теорію порівняльного кримінального процесу;
- кримінальне процесуальне законодавство України, ФРН, Франції, Великої Британії та США;
- практику його застосування суб'єктами кримінального провадження в Україні ФРН, Франції, Великій Британії та США.

Студент повинен вміти:

- правильно розуміти норми кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США;
- порівнювати форми, інститути й окремі норми кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США;
- аналізувати позитивні і негативні риси кримінального процесу інших держав;
- визначати, обґрунтовувати і обстоювати свою правову позицію щодо можливості і доцільності використання зарубіжного досвіду у кримінальному процесі України.

• **Міждисциплінарні зв'язки.** Сучасна теорія правовідносин, як наука, має широкі зв'язки з іншими видами юридичної діяльності, галузями права і науками, зокрема з «Теорія держави та права» тісно взаємопов'язана з такими дисциплінами як «Актуальні проблеми теорії держави і права», «Юридична деонтологія», «Конституційне право України», «Державне право зарубіжних країн», «Філософія права», «Історія вчень про державу і право», «Адміністративне право», «Судоустроєм України», «Адвокатурою України», «Кримінальним Процесом», «Цивільним Правом», «Трудовим Правом», «Екологічним Правом», «Цивільно-процесуальним Правом», «Міжнародним Правом», а також «Експертологією», та «Кримінологією».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
«Порівняльне кримінальне право і процес»

№	Назва змістового модулю і теми
Змістовий модуль 1 . Злочинне діяння: поняття, види, суб'єкт, стадії. Співучасть у злочині	
1	Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення у кримінальному праві зарубіжних держав
2	Джерела кримінального права та Злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних держав
3	Суб'єкт злочинного діяння та Незакінчене злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних держав
4	Обставини, що виключають злочинність діяння. Покарання: поняття, система, призначення та звільнення від нього. Окремі види злочинних діянь у кримінальному праві зарубіжних держав
5	Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав
6	Окремі види злочинних діянь
Змістовий модуль 2 Предмет, завдання та система «Порівняльний кримінальний процес»	
7	Предмет, завдання та система навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес». Форми, поняття та система кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії та США
8	Джерела кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США
9	Суб'єкти кримінального провадження в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії та США
10	Досудове розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США
11	Судовий розгляд у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США
12	Судове провадження з перегляду судових рішень у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США
	Всього годин:90

ЗМІСТ
дисципліни
«Порівняльне кримінальне право і процес»

Змістовий модуль 1 . Злочинне діяння: поняття, види, суб'єкт, стадії. Співучасть у злочині

Тема 1. Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення

Поняття порівняльного правознавства в сфері кримінального права та його зміст. Предмет і метод порівняльного правознавства в сфері кримінального права. Значення порівняльного правознавства в сфері кримінального права. Класифікація кримінально-правових систем сучасного світу. Універсалізація кримінально-правових систем та національний інтерес.

Питання для самоконтролю

1. Загальні тенденції розвитку кримінального права.
2. Криміналізація нових видів суспільно небезпечних діянь.
3. Інтернаціоналізація кримінального права.
4. Судовий прецедент як джерело кримінального права в Україні.
5. Міжнародні угоди та загальні принципи міжнародного права як джерела кримінального права України та зарубіжних країн.
6. Поняття злочину (злочинного діяння) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

Теми для рефератів

1. Основні типи кримінально-правових систем сучасного світу.

2. Тенденції розвитку кримінально-правових систем сучасності.
3. Особливості рецепції римського права до кримінально-правових систем у Європі.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема 2. Джерела кримінального права та Злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних держав

Законодавчий акт як джерело кримінального права. Тлумачення кримінального закону. Дія кримінального закону в часі, просторі та за колом осіб. Судова практика як джерело кримінального права. Поняття і ознаки злочинного діяння в законодавстві держав континентальної Європи. Поняття і ознаки злочинного діяння в кримінальному праві Англії та США. Поняття і ознаки злочинного діяння в мусульманському кримінальному праві. Класифікація злочинних діянь в законодавстві держав континентальної Європи. Класифікація злочинних діянь в кримінальному праві Англії та США. Класифікація злочинних діянь в мусульманському кримінальному праві. Повторність та сукупність злочинів як форми множинності злочинів за кримінальним законодавством зарубіжних держав. Рецидив злочинів за кримінальним законодавством зарубіжних держав.

Питання для самоконтролю

1. Класифікація злочинів (злочинних діянь) за ступенем тяжкості у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Склад злочину у кримінальному праві України.
3. Суб'єкт злочину у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Вік кримінальної відповідальності у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

Теми для рефератів

1. Сучасні тенденції кримінального права.
2. Презумпція невинуватості як одна з засад кримінального права.
3. Судовий прецедент у кримінальному праві.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 3 Суб'єкт злочинного діяння та Незакінчене злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних держав

Вік суб'єкта злочинного діяння в законодавстві держав континентальної Європи. Вік суб'єкта злочинного діяння в кримінальному праві Англії та США. Вік суб'єкта злочинного діяння в мусульманському кримінальному праві. Осудність та неосудність в кримінальному праві зарубіжних держав. Обмежена (зменшена) осудність в кримінальному праві зарубіжних держав. Кримінальна відповідальність осіб, які вчинили злочини у стані сп'яніння, за законодавством зарубіжних держав. Юридична особа як суб'єкт злочинного діяння: зарубіжний досвід Порівняльний аналіз норм про готування до злочину за законодавством держав континентальної Європи. Порівняльний аналіз норм про замах на злочин за законодавством держав континентальної Європи. Добровільна відмова від доведення злочинного діяння до кінця: порівняльний аналіз законодавства держав континентальної Європи.

Питання для самоконтролю

1. Відповідальність юридичних осіб у сучасному кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Поняття співучасті у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
3. Відповідальність співучасників у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Необхідна оборона у кримінальному праві.
5. Заподіяння шкоди при затриманні особи, що вчинила злочин у кримінальному праві України та кримінальному праві США.

Теми для рефератів

1. Система джерел англо-американського кримінального права.
2. Формування кримінально-правової системи США.
3. Система кримінального права та система кримінального законодавства.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 4 .Обставини, що виключають злочинність діяння. Покарання: поняття, система, призначення та звільнення від нього. Окремі види злочинних діянь у кримінальному праві зарубіжних держав

Необхідна оборона як обставина, що виключає злочинність діяння, за кримінальним законодавством держав континентальної Європи. Необхідна оборона в кримінальному праві держав загального права. Затримання особи, що вчинила злочин, як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Крайня необхідність за кримінальним законодавством держав континентальної Європи. Крайня необхідність в кримінальному праві держав загального права. Фізичний та психічний примус як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Виправданий ризик як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Заподіяння шкоди зі згоди потерпілого як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Юридична або фактична помилка як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав.

Питання для самоконтролю

1. Провокація злочинного діяння як обставина, що виключає злочинність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав.
2. Інші обставини, що виключають злочинність діяння, за кримінальним законодавством зарубіжних держав.
3. Поняття та мета покарання в кримінальному праві держав континентальної Європи.
4. Поняття та мета покарання в кримінальному праві держав загального права.
5. Поняття та мета покарання в кримінальному праві мусульманських держав.

Теми для рефератів

1. Система покарань в кримінальному праві держав континентальної Європи.
2. Система покарань в кримінальному праві держав загального права.
3. Система покарань в кримінальному праві мусульманських держав.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 5 Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав

Структура Особливої частини кримінальних кодексів зарубіжних держав. Особливості визначення ознак злочинних діянь у диспозиціях кримінально-правових норм. Особливості визначення санкцій за злочинні діяння. Система джерел англо-американського кримінального права.Формування кримінально-правової системи США. Система кримінального права та система кримінального законодавства.Особливості систематизації кримінального законодавства в країнах англосаксонської системи права.Види кодифікації кримінального законодавства, що застосовуються у різних країнах світу.Особливості класифікації злочинів у країнах світу.

Питання для самоконтролю

1. Інші кримінально-правові заходи (заходи безпеки) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Смертна кара як покарання у кримінальному праві зарубіжних країн.
3. Примусові заходи медичного характеру у кримінальному законодавстві країн світу.
4. Особливості призначення покарання у різних країнах світу.

Теми для рефератів

1. Злочини із формальним та матеріальним складом.
2. Суспільна небезпечність злочину.
3. Кваліфікація злочинів.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 6 Окремі види злочинних діянь

Кримінальна відповідальність за умисне вбивство за законодавством держав континентальної Європи. Відповідальність за умисне вбивство в кримінальному праві держав загального права. Відповідальність за умисне

вбивство в мусульманському кримінальному праві. Кримінальна відповідальність за необережне позбавлення життя за законодавством зарубіжних держав. Злочини проти здоров'я особи за законодавством держав континентальної Європи. Злочинні діяння проти політичних та інших прав і свобод людини і громадянина за кримінальним законодавством держав континентальної Європи. Злочинні діяння проти волі особи за кримінальним законодавством зарубіжних держав.

Питання для самоконтролю

1. Злочинні діяння проти статевої свободи та статевої недоторканості особи за кримінальним законодавством держав континентальної Європи.
2. Злочинні діяння проти статевої свободи та статевої недоторканості особи в кримінальному праві держав загального права.
3. Відповідальність за злочини статевої свободи та статевої недоторканості особи в мусульманському кримінальному праві.
4. Злочини проти власності за кримінальним законодавством держав континентальної Європи.

Теми для рефератів

1. Відповідальність за злочини проти власності за кримінальним правом держав загального права.
2. Відповідальність за злочини проти власності в мусульманському кримінальному праві

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Змістовий модуль 2. Предмет, завдання та система «Порівняльний кримінальний процес»

Тема № 7. Предмет, завдання та система навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес». Форми, поняття та система кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Предмет і завдання навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес».

Система навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес».

Зв'язок навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес» з іншими навчальними дисциплінами.

Історичні форми кримінального процесу: обвинувальний, інквізиційний, змішаний, змагальний кримінальний процес, їх походження, розвиток і вплив на сучасну побудову кримінального процесу.

Загальні підходи до визначення поняття кримінального процесу в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії і США.

Система стадій кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Питання для самоконтролю

1. Інші кримінально-правові заходи (заходи безпеки) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Смертна кара як покарання у кримінальному праві зарубіжних країн.
3. Примусові заходи медичного характеру у кримінальному законодавстві країн світу.
4. Особливості призначення покарання у різних країнах світу.
5. Пом'якшуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

Теми для рефератів

1. Об'єктивна сторона злочину (діяння, наслідки злочину, причинно-наслідковий зв'язок між діянням та суспільно-небезпечними наслідками).
2. Юридична особа як суб'єкт кримінальної відповідальності.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 8. Джерела кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Особливості джерел кримінального процесуального права у державах романо-германської та англо-американської правових сімей.

Конституція як джерело кримінального процесуального права України, ФРН, Французької Республіки і США.

Місце міжнародно-правових актів у системі джерел кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Кодекс як основне джерело кримінального процесуального права України, ФРН і Франції.

Інші законодавчі акти України, ФРН, Франції, Великої Британії і США, які містять норми кримінального процесуального права.

Підзаконні акти та норми неписаного права як джерела кримінального процесуального права Великої Британії і США.

Питання для самоконтролю

1. Обтяжуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Рецидив та призначення покарання при рецидиві у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
3. Призначення покарань за сукупністю.
4. Умовне засудження (пробація) у сучасному кримінальному праві.
5. Дійове каяття у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

Теми для рефератів

1. Суб'єктивна сторона злочину (вина, мотив, мета злочину).
2. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності за замах на злочин.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 9 Суб'єкти кримінального провадження в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії та США

Система судових органів кримінальної юрисдикції в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії і США. Державні органи та посадові особи, які здійснюють обвинувачення в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії і США. Органи, які здійснюють досудове розслідування в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії і США. Особливості процесуального статусу адвоката в кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великій Британії і США.

Питання для самоконтролю

1. Звільнення від кримінальної відповідальності у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Давність кримінального переслідування в Україні та зарубіжних країнах.
3. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
4. Амністія. Особливості застосування.
5. Помилування у кримінальному праві.

Теми для рефератів

1. Відповідальність за незакінчені злочини у США.
2. Відповідальність при добровільній відмові від злочину.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 10 Досудове розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Загальна характеристика початкового етапу провадження у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Проведення розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Слідчі та розшукові дії у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Повідомлення про підозру і направлення прокурором справи до суду в кримінальному процесі України.

Порушення публічного обвинувачення у кримінальному процесі ФРН.

Порушення кримінального переслідування у Франції.

Направлення справи до суду Королівською службою переслідування у Великій Британії. Розгляд і направлення справи аторнеєм до суду у кримінальному процесі США.

Питання для самоконтролю

1. Судимість у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

2. Аналіз системи Особливої частини кримінального права України та зарубіжних країн.
3. Злочини проти особи у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Злочинні діяння проти життя та здоров'я у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
5. Відповідальність за злочини, передбачені Кораном.

Теми для рефератів

1. Судимість у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Аналіз системи Особливої частини кримінального права України та зарубіжних країн.
3. Злочини проти особи у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Злочинні діяння проти життя та здоров'я у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 11 Судовий розгляд у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Загальні характеристика початку провадження та розслідування в кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Слідчі дії у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Рішення, що приймаються під час досудового розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Направлення справи до суду у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Питання для самоконтролю

1. Судимість у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Аналіз системи Особливої частини кримінального права України та зарубіжних країн.
3. Злочини проти особи у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Злочинні діяння проти життя та здоров'я у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
5. Відповідальність за злочини, передбачені Кораном.

Теми для рефератів

1. Ознаки складу злочину при притягненні до кримінальної відповідальності юридичних осіб.
2. Особливості інституту співучасті в різних країнах світу.
3. Екссес виконавця, поняття, відповідальність співучасників.

Література [1-5; 10-11; 4-7; 20-26; 30-42; 53-68]

Тема № 12 Судове провадження з перегляду судових рішень у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Порядок судового провадження у першій інстанції в Україні. Процедура судового розгляду. Ухвалення та проголошення судового рішення.

Порядок судового розгляду у судах першої інстанції ФРН. Підготовча частина. Судове слідство. Заключні промови і останнє слово підсудного. Постановлення вироку.

Судовий розгляд у судах першої інстанції Франції. Судовий розгляд кримінальних справ за участю присяжних. Судовий розгляд справ у виправному та поліцейському судах. Заочне провадження.

Судовий розгляд у судах першої інстанції Великої Британії. Провадження в суді присяжних. Розгляд справ магістратськими судами в спрощеному (сумарному) порядку.

Судовий розгляд у судах першої інстанції Сполучених Штатів Америки. Сумарне провадження.

Питання для самоконтролю

1. Судимість у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Аналіз системи Особливої частини кримінального права України та зарубіжних країн.
3. Злочини проти особи у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Злочинні діяння проти життя та здоров'я у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
5. Відповідальність за злочини, передбачені Кораном.
6. Злочини проти власності в Україні та зарубіжних країн.

Темы для рефератів

1. Спричинення шкоди при затриманні особи, яка скоїла злочин.
2. Фізичний та психічний примус.
3. Провокація злочину.

Література [1-5; 1-8; 54-58]

Список літератури Основна

1. Нормативно-правові акти:
2. Закон об исламских уголовных наказаниях Исламской Республики Иран / Науч. ред.
3. А.И. Ахани. - СПб.: Изд-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2008. - 343 с.
4. Уголовное законодательство Норвегии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, профессора Ю.В. Голика. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. - 375 с.
5. Уголовный кодекс Австралии 1995 г. / Научное редактирование и предисловие канд. юрид. наук, проф. И.Д. Козочкина, Е.Н. Трикоз. - СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2002. - 388 с.
6. Уголовный кодекс Австрии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, проф. С.В. Милукова. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. - 352 с.
7. Уголовный кодекс Аргентины / Вступительная статья докт. юрид. наук, профессора Ю.А. Голика. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. - 240 с.
8. Уголовный кодекс Бельгии / Науч. ред. и предисловие канд. юрид. наук, доц. Н.И. Мацнева. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. - 561 с.
9. Уголовный кодекс Голландии / Науч. ред. докт. юрид. наук, проф. Б.В. Волженкин. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 510 с.
10. Уголовный кодекс Грузии / Науч. ред. З.Г. Бигвава. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 409 с.
11. Уголовный кодекс Дании / Науч. ред. канд. юрид. наук С.С. Беляева. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 230 с.
12. Уголовный кодекс Испании / Под ред. и с предисл. Н.Ф. Кузнецовой и Ф.М. Решетникова. - М.: Зерцало, 1998. - 218 с.
13. Уголовный кодекс Китайской Народной Республики / Под ред. докт. юрид. наук, проф. А.И. Коробеева. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 303 с.
14. Уголовный кодекс Кыргызской Республики. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 352 с.
15. Уголовный кодекс Латвийской Республики / Науч. ред. канд. юрид. наук А.И. Лукашова и канд. юрид. наук Э.А. Саркисовой. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 313 с.
16. Уголовный кодекс Литовской Республики / Науч. ред. докт. юрид. наук, проф. В. Павилониса. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. - 470 с.
17. Уголовный кодекс Республики Армения / Науч. ред. докт. юрид. наук Е.Р. Азаряна, канд. юрид. наук Н.И. Мацнева. - СПб.: Изд-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2004. - 450 с.
18. Уголовный кодекс Республики Беларусь [Электронный ресурс]. - Режим доступа:
19. Официальный сайт МВД Республики Беларусь
20. [Цпр://губ.аоу.бу/тап.а5рх?аи6=101163](http://цпр://губ.аоу.бу/тап.а5рх?аи6=101163)
21. Уголовный кодекс Республики Болгария / Науч. ред. канд. юрид. наук, проф. А.И. Лукашова. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 298 с.
22. Уголовный кодекс Республики Казахстан. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 466 с.
23. Уголовный кодекс Республики Корея / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, профессора А.И. Коробеева. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. - 240 с.
24. Уголовный кодекс Республики Молдова / Вступительная статья канд. юрид. наук А.И. Лукашова. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. - 408 с.
25. Уголовный кодекс Республики Польша / Науч. ред. канд. юрид. наук, доц. А.И. Лукашов, докт. юрид. наук, проф. Н.Ф. Кузнецова. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 234 с.
26. Уголовный кодекс Республики Сан-Марино / Науч. ред. докт. юрид. наук С.В. Максимова. - СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2002. - 253 с.
27. Уголовный кодекс Республики Сербия / Научное редактирование и предисловие д-ра юрид. наук, проф. Ю.А. Кашубы. - СПб.: Изд-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2009. - 268 с.
28. Уголовный кодекс Республики Таджикистан / Предисловие А.В. Федорова. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 410 с.

29. Уголовный кодекс Республики Узбекистан. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 338 с.
30. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13 июня 1996 г. № 63-ФЗ [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.consultant.ru/popular/ukrf/>
31. Уголовный кодекс Таиланда / Научн. ред. и предисловие д.ю.н. проф. А.И. Коробеева, д.ю.н. проф. Ю.В. Голика. - СПб.: Юридический Центр Пресс, 2005. - 200 с.
32. Уголовный кодекс Турции / Науч. ред. и перевод с турецкого Н. Сафарова и Х. Бабаева. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. - 374 с.
33. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, профессора Д.А. Шестакова. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. - 524 с.
34. Уголовный кодекс Франции / Науч. ред. канд. юрид. наук, доц. Л.В. Головкин, канд. юрид. наук, доц. Н.Е. Крыловой. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 650 с.
35. Уголовный кодекс Швейцарии / Науч. ред. канд. юрид. наук А.В. Серебренниковой. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 350 с.
36. Уголовный кодекс Швеции / Науч. ред. проф. Н.Ф. Кузнецова и канд. юрид. наук С.С. Беляев. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 320 с.
37. Уголовный кодекс штата Техас / Научн. ред. и предисл. проф. И.Д. Козочкина. - СПб.: Юридический Центр Пресс, 2001. - 298 с.
38. Уголовный кодекс Эстонской Республики / Науч. ред. В.В. Запелова. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 262 с.
39. Уголовный кодекс Японии / Науч. ред. докт. юрид. наук, проф. А.И. Коробеева. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 226 с.

Додаткова

40. Аль Халаса Ашраф. Понятие преступления по уголовному праву Иордании: Автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Ашраф Аль Халаса. - М., 2003. - 24 с.
41. Антонова Е.Ю. Юридическое лицо как субъект преступления: опыт зарубежных стран и перспективы применения в России: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Е.Ю. Антонова. - Владивосток, 1998. - 24 с.
42. Артеменко Н.В. Актуальные проблемы вменяемости (невменяемости) и возраста уголовной ответственности (Сравнительный историко-правовой анализ уголовного законодательства Российской Федерации и Франции): автореф. дисс. . канд. юрид. наук: 12.00.08 / Н.В. Артеменко. - Ростов-на-Дону, 1999. - 21 с.
43. Артемов В.Ю. Основные черты мусульманского уголовного права: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / В.Ю. Артемов. - М., 1998. - 25 с.
44. Аскеров Э. Институт освобождения от уголовного наказания в уголовном законодательстве зарубежных стран / Э. Аскеров // Уголовное право. - 2005. - № 4. - С. 8-10.
45. Ахмедов М.Б. Преступления против жизни и здоровья личности в УК Азербайджана и Украины (краткий сравнительно-правовой анализ) / М.Б. Ахмедов // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. - 2004. - № 1. - С. 127-130.
46. Ахметшин Х.М. Новое уголовное законодательство КНР. Вопросы Общей части / Х.М. Ахметшин, Н.Х. Ахметшин // Государство и право. - 1999. - № 10. - С. 70-75.
47. Ахметшин Х.М. Современное уголовное законодательство КНР. Уголовный кодекс КНР / Х.М. Ахметшин, Н.Х. Ахметшин, А.А. Петухов. - М.: Изд. Дом «Муравей»,
48. - 432 с.
49. Бакалінська О. Антиконтурентні узгоджені дії у національному та зарубіжному законодавстві (порівняльний аналіз) / О. Бакалінська // Право України. - 2010. - № 2. - С. 190-197.
50. Бандурка А.М. Проблемы построения системы преступлений против общественной безопасности: сравнительно-правовой подход / А.М. Бандурка, В.П. Емельянов // Право и политика. - 2002. - № 12. - С. 116-125.
51. Батиргареева В. Рецидив злочинів за кримінальним законодавством України і зарубіжних країн: порівняльний аналіз / В. Батиргареева // Вісник Академії правових наук України. - 2004. - № 1 (36). - С. 147-157.
52. Батыргареева В.С. Закрепление института рецидива преступлений в уголовном законодательстве различных государств / В.С. Батыргареева // Государство и право. - 2005. - № 4. - С. 42-48.
53. Баулин Ю.В. Причинение вреда с согласия «потерпевшего» как обстоятельство, исключающее преступность деяния / Ю.В. Баулин. - Харьков: Кроссрод, 2007. - 96 с.
54. Бембетов А.П. Теория и практика борьбы с налоговой преступностью за рубежом / А.П. Бембетов // Международное публичное и частное право. - 2005. - № 1 (22). - С. 51-56.
55. Бержанин А.А. Вопросы освобождения от уголовной ответственности в Республике Беларусь / А.А. Бержанин // Государство и право. - 2006. - № 6. - С. 96-100.